

OBSAH.

Díl I.

Strana

I. Dějiny a význam ovocnictví (složení ovoce, statistika, národohospodářský význam)	5
II. Všeobecný nebo vědecký základ a přírodopis ovocných stromů (morfologie)	12
1. Vnitřní stavba	12
2. Tkáň buněčná (pletivo)	15
Systemy tkání	14
1. Svazkový systém	14
2. Základní tkáně	15
Hlavní tkáň	15
4. Přehled součástí stromů ovocných	16
Zevní ústroje stromu	17
1. Kořeny (kulový, vedlejší, vlasový)	17
2. Činnost kořenů	19
3. Kmen	22
4. Hlavní a vedlejší větve	22
5. Ratolesti	23
6. Pupeny	24
7. Listy	27
Činnost kmene, koruny a listů	28
1. Vypařování (transpirace)	28
2. Spodobování (assimilace)	28
3. Změna látek	29
4. Pohyb látek	29
5. Dýchání	30
6. Vzdělání	30
7. Vzdělání podporuje	30
Vzdělání nadzemních os do délky a jeho vtažení k řezu ovocných stromů	31
1. Rozvílení pupenů	31
2. Dvojí období proudění mízy	31
3. Výsledek zaštipování (pincirování) za obou období proudění mízy	32
Zeměvrat (Geotropismus)	33
Světlovrat (Heliotropismus)	33

	<i>Strana</i>
Rovnováha mezi větvemi dřevovými a plodovými	34
1. Všeobecně	34
2. Vyvolání přemnoha plodových větví	35
3. Vytvoření přemnoha dřevových větví	35
4. Dosažení ranější plodnosti velmi silně ženoucích, t. č. neúrodných stromů ovocných dlouhým řezem	35
5. Dosažení ranější plodnosti u semenáčků	36
Řez mladých stromků při sadbě	36
Plodové ústrojí (květy, koruna, kalich, prašníky, čnělka a pestík)	36
Ovocné druhy	38
1. Jádroviny (jabloň, hrušeň, kdoule, mišpule domácí, jeřáb jedlý a oskeruše)	38
2. Peckoviny	39
Neojíněné (lřešeň, višeň)	40
Ojíněné (slíva, švestka, broskev, meruňka, mandloň)	40
3. Bobuloviny (angrešt, rybíz, malina, jahoda, borůvka brusinka, bez černý, dřín obecný, moruše, hloh)	41
4. Skořepiny (ořech vlašský, líska obecná, kaštan jedlý)	42
Semeno	42
Rozmnožování pohlavní a nepohlavní	45
III. Štěpařství	45
Výchova stromů ovocných ze semene	43
Školka	43
Semenišťe — Naklíčení (stratifikace)	44
Pěšnice	45
Převrstvení	47
Sadba	49
Hnojení školky	51
Rozmnožování stromů ovocných šlechtěním	55
a) Očkování	54
b) Rouby	56
c) Družení — Stromovice	57
d) Roubování	59
e) Podnože	63
f) Všeobecné poznámky ke šlechtění	65
g) Plané kmeny	65
Rostlinné, nebo-li vegetativní rozmnož. str. ovoc.	66
a) Rozvody	66
b) Hříženci, řízky	67
c) Odnože kořenové, odkopky	69
d) Další způsoby rozmnožování	69
Výchova kmene a koruny	70
a) U jádrových stromů	70
1. Kmeny	70
2. Koruny	73
b) Výchova vysokokmenů lřešňových	75
c) Vysokokmeny švestky	76
d) Vysokokmenné slívy a renkloty	77
e) Meruňky a broskve vysokokmenné	77

	<i>Strana</i>
f) Ořech vlašský	77
g) Nízké kmeny	77
h) Keřovitý tvar	78
Vykopávání stromků ovocných ve školce	79
Výběr stromků	80
O zdaru ovocných stromů	80
a) Půda	80
b) Podnebí	82
c) Místní poloha	85
d) Vliv osvětlení	84
e) Obchodní stanovisko	84
IV. Ovocné sady	84
Rolnické sadařství	85
a) na lukách	85
b) na polích	86
c) na pastvinách	87
d) na cestách	88
e) Ovocné sady na úklonech a svazích hor	90
Sadařství zahradnické	91
Požadavky jednotlivých druhů ovocných stromů	95
Podmínky zdárného sadařství výnosného	95
Zakládání ovocných sadů	97
a) Půda	97
b) Sadba	101
1. V rovině	101
2. Mírné svahy	105
3. Stavba stromořadí	104
4. Příprava stromků	106
5. Zásady řezu	107
6. V polohách s vlhkým nebo nepropustným spodkem	109
c) Ošetřování stromků po sadbě	111
Řez zimní, řez letní	112
Řez peckovin	115
Řez koruny	115
a) Jehlancovitě	115
b) Kulovitá koruna	118
c) Kotlovitá koruna	118
Řez stromů odrostlých	119
a) Prořezávání korun, zásady 1—12	120
b) Kleštění a čištění stromů starších	121
Řez větví	125
Nářadí	125
c) Omlazování	126
d) Přesazování starších stromů	127
e) Přeroubování	127
f) Přímení stromů	128
Hnojení	129
a) Příhodný čas ke hnojení	130
A) Přirozená hnojiva	130
a) Hnůj chlévský	130
b) Kompost	131

	<i>Strana</i>
c) Hnojůvka	131
d) Záchodové výkaly	131
e) Zelené hnojení	132
Strojená hnojiva: Dusík	132
f) Kyselina fosforečná	133
g) Draslo	133
h) Vápno	133
Vápnění základem hnojení	134
i) Obsah živin v plodech, listech, dřevě	134
k) Odběr živin z 1 ha	134
Obsah živin ve všech částech 1 ovoc. stromu	135
Míchání strojených (umělých) hnojiv	136
Prostřední procentní složení hnojiv	137
Volba odrůd	138
1. V domácích zahradách	139
2. Pro obchod	139
Jednotná sadba v sadech a stromořadích	142
1. Jest správné doporučení jen jednu odrůdu	142
2. Jest možno ovocnicko-technicky jen jednu odrůdu doporučit pro každý okrsek	142
3. Jak omeziti počet odrůd	143
Pro hospodářské sady	143
Ovocné stromy tvarové	145
1. Rozděj (palmeta)	146
2. Věncoví (kordony)	152
3. Kotlový čili pohárový tvar	154
4. Všeobecné poznámky k řezu stromů na odrech a krsků	155
a) Řez prodlužujících větví	155
b) Řez plodových útvarů a jejich ošetřování	156
Lorettův řez plodového dřeva	160
Ovocné stromy v hrncích a gbelích	165
Bobuloviny	166
1. Rybíz a angrešt	166
2. Malina	171
3. Ostružina	172
4. Jahoda	175
5. Mandloň	17
6. Kdoule	175
7. Mišpule	175
8. Lískový ořech	175
9. Dřín	175
10. Klikva bahení (žoravina)	175
Podplodiny	176
Nemoci a nepřátelé stromů ovocných	179
Původci nemocí	179
a) Vnější příčiny	179
b) Rostlinní příživníci	180
c) Živočišní škůdci	183
Nemoci, jež vyskytují se u všech stromů ovocných	183
1. Kořen (plíseň, rakovina zemní, hraboš, myšák šedý, nešovicové nádory, plíseň buková)	184
2. Kmen a větve (mrazy, zaječí ohryzky, dřevové housenky)	185
3. Listy a letorosty (mléčný lesk, usýchání letní, žloutenka, blednička; housenky: píďalky, zlatofitky, bekyně, mšice, moli a pod. j.	189—200

	<i>Strana</i>
4. Květy (mrazy, housenky)	201
5. Plody (padání, pukání, ledovatění, skvrny a p. j.)	202
Nemoci jableň	203
1. Kořene	203
2. Kmene a větvi	203
3. Listů a mladých výhonů	205
4. Květů	209
5. Plodů	211
6. Neplodnost	215
Nemoci hrušně	216
Nemoci třešně	221
Nemoci švestky a slivoně	227
Nemoci broskve	233
Nemoci meruňky	235
Nemoci míšpule	236
Nemoci kdoule	236
Nemoci ořechů	237
Nemoci lísek	238
Nemoci angreštu	239
Nemoci rybízu	241
Nemoci jahody	242
Nemoci maliny	242
Prostředky k potírání a vyvarování nemocí a škůdců	243
1. Lučebné a jichy	244
2. Jedy proti hmyzu	246
Zařízení na chytání hmyzu	249
Ochrana užitečného hmyzu a ptactva	250
Rány chráníme	253
Technika boje	2 3

Díl II.

Zpeněžení ovoce	254
A) Sklizeň ovoce	255
B) Třídění ovoce	257
C) Balení ovoce	261
D) Standardisace	267
E) Ukládání — Skládky (1. Místnost. 2. Teplota. 3. Vlhkost. 4. Světlo. 5. Zařízení). Americké chladírny	267 269
Sklepy. Boudy. Křechty	272—273
F) Zpracování ovoce	274
1. Zavařování ovoce	274
Sklenice	275
Příprava a postup zavařování	278
Složky	280
Roztoky	280
2. Konservování odejmutím vody	281
Podstata sušení	281
Sušky	282
Švestky	286
Jablka	288
Hrušky	288
Prunelly	288
3. Cukrování ovoce	289

	<i>Strana</i>
4. Povidla	290
5. Marmelády	293
6. Ovocné máslo	295
7. Pasty	296 a 314
8. James	296
9. Huspeniny (Gelle)	296
10. Ovocné sýry	297
11. Štávy	297
12. Ovocné víno	301
a) Jablkové víno	302
b) Hruškové víno	302
c) Ovocné víno z bobulovin	302
Předpisy na ovocná vína	304
Ustanovení cukru a kyselin	306
Vyšetření množství kyselin	307
Kvašení a sklepení	308
Choroby a vady vín	310
Čištění vína	311
Příprava šumivých vín	311
13. Pálenky	312
14. Ovocný ocet	315
Sady školní a pokusné	315
Ovocena — Pomologie	317
K ovocnému sortimentu pro ČSR.	317
Rozdělení zemí ČSR. v přirozené krajiny	317
Čechy	318
Morava	319
Slezsko	320
Slovensko	320
Podkarpatská Rus	321
Tabulky přijatého čl. sortimentu	322—333
Odrůdy	334
Jablka	335
Hrušně	346
Třešně	354
Višně	356
Švestky	37
Slívy a renkloty	359
Meruňky	361
Broskve	363
Vlašské ořechy	365
Lískové ořechy	365
Mišpule	365
Moruše	365
Angrešty	365
Rybíz	366
Maliny	366
Ostružiny	366
Jahody	366
Soubory pro dané poměry	367
Oceňování ovocných stromů	368
Mrazové škody v ovocnictví r. 1929	375
Směrnice pro obnovu ovocnictví	375
Doplňek k navržené obnově ovocnictví	380
Doslov	385
Vysvětlivky k barevným tabulkám	387